

CRT - CLAIMS RESOLUTION TRIBUNAL
בית הדין לבוררות בנושא החשבונות הרדומים בשוויץ – CRT

להתייחסות בלבד - הנוסח האנגלי הינו הקובע

בעניין ההתדיינות המשפטית לגבי נכסי קורבנות השואה
תיק מס' CV96-4849

מענק מאושר

לתובע David Katz

בעניין חשבונו של David Katz

מס' תביעה: 000712/SH

גובה המענק: 47,400.00 פרנקים שוויצרים

מענק מאושר זה מתבסס על תביעתו של דוד כץ (להלן "התובע") לחשבונו של דוד כץ (להלן "בעל החשבון") בסניף בזל בבנק [שם הבנק חסוי] (להלן "הבנק").

כל המענקים מתפרסמים. אם תובע מבקש לשמור על חיסיון לגבי תביעתו, כפי שקורה במקרה זה, שם התובע, שמות קרובי משפחתו - להוציא את שם בעל החשבון - ושמו של הבנק נשמרים חסויים.

מידע שהוגש על ידי התובע

התובע הגיש טופס תביעה בו זיהה את עצמו כבעל החשבון. התובע ציין שנולד ב 1 בפברואר 1920 ב Zakruczym, פולין, ל-[שם חסוי] ול-[שם חסוי], מבית [שם חסוי], שהיו יהודים ושהתגוררו ב 19 Nowumieska, Zakruczym. התובע ציין שאביו היה סוחר בשר שמכר בשר לצבא הפולני. התובע הוסיף שב 1941 הנאצים תפסו את משפחתו, עינו אותה ושלחו אותה לגטו Nowy Dwor בו אביו נפטר ב 1942. לפי התובע, הוא, אמו ושלושת האחים שלו נשלחו לאושוויץ בדצמבר 1942 ושהוא היחיד במשפחה ששרד. התובע ציין שעלה לישראל בפברואר 1948.

התובע הגיש לבית המשפט שאלון ראשוני ב 1999, בו תבע את זכותו לחשבון בנק שוויצרי בבעלותו.

מידע זמין ברשומות הבנק

רשומות הבנק כוללות כרטיס חשבון ותמציות של רשימות של בעלי חשבון זרים ב 1948 ו 1954. לפי רשומות אלה, בעל החשבון היה דוד כץ שהתגורר בפלסטין החל מ 1948. רשומות הבנק לא מראות את הכתובת של בעל החשבון לפני 1948. לפי רשומות הבנק, לבעל החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. לפי רשומות הבנק, היתרה בחשבון ב 31 בדצמבר 1945 היתה 199.00 פרנקים שוויצרים.

החשבון נסגר, לא ידוע על ידי מי, ב 5 באוגוסט 1955. היתרה בחשבון ביום סגירתו לא ידועה. אין הוכחות ברשומות הבנק על כך שבעל החשבון סגר את החשבון וקיבל את היתרה. המבקרים שחקרו את הבנק הזה כדי לזהות חשבונות בבעלות קורבנות רדיפות הנאצים, לפי ההוראות שקיבלו מה Independent Committee of Eminent Persons (הוועדה העצמאית של אישי ציבור, להלן "ICEP") ("קבעו שהחשבון נשאר פתוח במשך יותר מעשר שנים עד שנסגר.

בחינת ה CRT

זיהוי בעל החשבון

התובע זיהה באופן מספק את בעל החשבון. שמו מתאים לשם שפורסם לגבי בעל החשבון. התובע ציין שעלה לישראל ב 1948, מידע המתאים למידע שלא פורסם הכלול ברשומות הבנק ולפיו הכתובת של בעל החשבון היתה בפלסטין.

בנוסף, ה CRT מציין שהתובע הגיש לבית המשפט שאלון ראשוני ב 1999 בו תבע את זכותו לחשבון בנק שוויצרי בבעלותו, לפני הפרסום בפברואר 2001 של רשימת ICEP בה מופיעים שמות בעלי חשבון אשר ניתן או סביר להניח שהיו קורבנות של רדיפות הנאצים (להלן "רשימת ICEP"). זאת אומרת, שהתובע ביסס את תביעתו הנוכחית לא רק על העובדה שמישהו שמופיע ברשימת ICEP כבעל חשבון בבנק שוויצרי נקרא באותו שם כמוהו, אלא שביסס את תביעתו על עובדה שהיתה ידועה לו לפני הפרסום של רשימת ICEP. עובדה זו גם מראה שלתובע היה ידוע שבבעלותו חשבון בבנק שוויצרי עוד לפני פרסום רשימת ICEP. כל זה מחזק את אמינות המידע שהתובע הגיש. ה CRT מציין שקיבל תביעות נוספות לחשבון זה אבל הן נדחו כי לתובעים לא היה המידע הנכון בקשר לארץ מגורים או לגורלו של התובע.

מעמד של בעל החשבון כקורבן של רדיפות הנאצים

התובע הוכיח באופן מספק שבעל החשבון היה קורבן של רדיפות הנאצים. התובע ציין שהוא יהודי ושהוא ומשפחתו נשלחו לגטו Nowy Dwor ולאשוויץ בהם נספתה כל המשפחה.

קשר משפחתי עם בעל החשבון

התובע הוכיח באופן מספק שהוא בעל החשבון.

בעניין תשלום בעבר של היתרה

לפי רואי החשבון של ICEP, ב 1955 החשבון היה רדום במשך יותר מעשר שנים ונסגר לא ידוע על ידי מי. מכוון שניתן ליישם את חזקות (ב), (ח), (ט) ו (י) שבסעיף 28 (ראה נספח א') של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"), המסקנה שעליה מגיע ה CRT היא שאפשר לקבוע באופן מספק שבעל החשבון לא קיבל את תקבולי החשבון. בהתבסס על התקדימים וסדרי הדין, מפעיל ה CRT מספר הנחות על מנת לקבוע אם בעל החשבון או יורשיו קיבלו את היתרה שבחשבון.

יסוד המענק

ה CRT קבע שיש מקום לפסוק מענק לטובת התובע. ראשית, התביעה הינה קבילה בהתאם לאמות המידה המפורטות בסעיף 18 של סדרי הדין החלים על הליך יישוב התביעות, כפי שתוקנו, (להלן "סדרי הדין"). שנית, התובע הוכיח באופן מספק שהוא בעל החשבון. שלישית, ה CRT קבע באופן מספק שבעל החשבון לא קיבל בעבר את הכספים שבחשבון הנדון.

סכום המענק

במקרה הנוכחי, לבעל החשבון היה חשבון מסוג בלתי ידוע. לפי רשומות הבנק, היתרה בחשבון ב 31 בדצמבר 1945 היתה 199.00 פרנקים שוויצרים. בהתאם לסעיף 29 של סדרי הדין, כאשר הסכום בחשבון מסוג בלתי ידוע לא מגיע ל 3,950.00 פרנקים שוויצרים, ובהעדר הוכחה נגדית, הסכום בחשבון יקבע ל 3,950.00 פרנקים שוויצרים. הערך הנוכחי של סכום זה נקבע על ידי הכפלתו במקדם 12, בהתאם לסעיף 31(1) של סדרי הדין. לפיכך, הסכום הסופי של המענק הוא 47,400.00 פרנקים שוויצרים.

הקף המענק

על התובע לדעת שבהתאם לסעיף 20 של סדרי הדין, ה CRT ימשיך ויחקור את תביעתו כדי לקבוע אם קיימים חשבונות בנק נוספים בשוויץ שביכולתו לתבוע. חקירה זו כוללת חיפוש בבסיס הנתונים של כלל החשבונות (המכיל רשומות אודות 4.1 מיליון חשבונות בנק שוויצרים מן השנים 1933 עד 1945).

אישור המענק

ה CRT פוסק מענק זה כדי לקבל את אישורו של בית המשפט ואת התשלום על ידי הממונים המיוחדים.

Claims Resolution Tribunal

March 28, 2003

להתייחסות בלבד – הנוסח האנגלי הינו הקובע

נספח א'

בהעדר ראיה לשלילה ובהתקיים אחת או יותר מהנסיבות הבאות, חזקת ה CRT כי בעל החשבון או יורשיו לא קבלו לידיהם את תקבולי החשבון הגתבע¹:

- א. החשבון נסגר וקיימת ברשומות החשבון ראייה לרדיפה, או שהחשבון נסגר (א) לאחר השלת הדרישות לקבלת ויזה שווייצרית ב – 20 בינואר 1939 או (ב) לאחר מועד כיבוש ארץ מגוריו של בעל החשבון, ולפני שנת 1945 או השנה בה הוסרה הקפאת החשבונות מארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ב. החשבון נסגר לאחר שנת 1955 או עשר שנים לאחר ביטול הקפאת החשבונות בארץ מגוריו של בעל החשבון (המאוחר מביניהם); או
- ג. יתרת החשבון הופחתה בשל עמלות חיובים לאורך התקופה שקדמה לסגירת החשבון, והיתרה הידועה האחרונה בחשבון הייתה נמוכה; או
- ד. החשבון הוצהר במפקד הנכסים היהודיים שנערך ע"י הנאצים או הוצהר ככל תיעוד אחר של המשטר הנאצי; או
- ה. הוגשה תביעה לקבלת תקבולי החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה והבנק לא הודה בתביעה; או
- ו. לבעל החשבון היו חשבוניות נוספים שהם פתוחים אך רדומים, מושהים, סגורים ונוקפו לרווחי הבנק, סגורים בשל עמלות שנגבו, או סגורים לאחר ששולמו לרשויות הנאציות; או
- ז. בעל החשבון היחיד ששרד, היה ילד בזמן מלחמת העולם השנייה; או
- ח. לא היה ביכולתם של בעלי החשבון ו/או יורשיהם לקבל מידע אודות החשבון לאחר מלחמת העולם השנייה מן הבנק בשווייץ בשל הגנה בבנקים השווייצרים להימנע מלמסור מידע או למסור מידע שגוי בנוגע לחשבון בתגובה לבקשת מידע על-ידי בעלי חשבונות ויורשיהם, זאת בשל חשש מחבות כפולה²;
- ט. בעלי החשבונות או יורשיהם התגוררו בארצות בהן שרר משטר קומוניסטי במזרח אירופה אחרי המלחמה; ו/או
- י. אין כל אזכור ברשומות הבנק כי בעלי החשבונות או יורשיהם קבלו לידיהם את תקבולי החשבון³.

1

ראה: Independent Commission of Experts Switzerland – Second World War, Switzerland, National Socialism and the Second World War: Final Report (2002) (להלן: "דו"ח ברג'ייר"); וכן ראה Independent Committee of Eminent Persons, Report on Dormant Accounts of Victims of Nazi Persecution in Swiss Banks (1999) (להלן: "דו"ח ICEP"). בנוסף התחשב ה CRT, בין היתר, בחוקים, דינים, החלטות ומנהגים שנעשה בהם שימוש ע"י המשטר הנאצי, ממשלת אוסטריה, תבל הסודטים, מדינות החסות בהמיה ומורביה, דנציג החופשית, פולין, אזור פולין המסופח, הממשל הכללי של פולין, הולנד וצרפת, על מנת להחרים רכוש יהודי הנמצא מחוץ למדינה.

2

ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 443-444, 446 ודו"ח ICEP בעמ' 81-83.

3

כמתואר בדו"ח ברג'ייר ובדו"ח ICEP הבנקים השווייצריים השמידו או נמנעו מלשמור את תיעודי התעבורת הבנקאית בגין חשבונות מתקופת השואה. ישנן ראיות כי השמדת מסמכים זו נמשכה אף לאחר שהחוק השווייצרי אסר על השמדת מסמכים מסוג זה בשנת 1996. דו"ח ברג'ייר בעמ' 40 (סוען כי "בכל הגוגע ל Union Bank of Switzerland ... מסמכים הושמדו גם לאחר ההחלטה הפדרלית [מיום

13 בדצמבר 1996]). השמדת מסמכים סיונאית זו של מסמכי בנק רלוונטיים התרחשה בשעה שהבנקים השווייצריים היו מודעים לכך שתביעות הוגשו ויוגשו נגדם לגבי כספים שהופקדו אצלם ע"י קורבנות השואה, כספים אשר (א) הועברו שלא כדין לידי הנאצים, ראה Albers v. Credit Suisse, 188 Misc 229, 67 N.Y.S.2d 239 (N.Y. City Ct. 1946), דו"ח ברג'ייר בעמ' 443, (ב) שולמו שלא כדין למשטרים הקומוניסטיים בפולין והונגריה, ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 450-451, וככל הנראה גם לדומניה, ראה Peter Hug and Marc Perrenoud, Assets in Switzerland of Victims of Nazism and the Compensation Agreements with East bloc Countries (1997), (ג) הוחזקו ע"י הבנקים השווייצריים למטרות רווח, ראה דו"ח ברג'ייר בעמ' 446.

"הדיון בנוגע לכספים שלא נדרשן' נמשך לאורך התקופה שלאחר תום מלחמת העולם השנייה, שכן הניצולים וירשיהם או ארגונים שונים שהוקמו למטרה זו ופעלו בשמם של הניצולים וירשיהם, החלו להגיש תביעות להשבת הרכוש". ראה לעיל בעמ' 444. למרות זאת, המשיכו הבנקים השווייצריים בהשמדת מסמכים בהיקף גרוב ובהערמת קשיים בדרכם של התובעים. דו"ח ICEP, נספח 4 סעיף 5; In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F. Supp.2d 139, 155-56 (E.D.N.Y. 2000) ואכן "במאי 1954 תיאמו הבנקים ביניהם את תגובתם ליורשים [של בעלי החשבונות] על מנת ליצור מכניזם מתואם שמטרתו מניעת חקירה מכל סוג שהוא". דו"ח ברג'ייר בעמ' 446. בדומה "הבנקים האיגוד הבנקים פעלו על מנת למנוע חקיקה שתדרוש את פרסום השמות של 'חשבונות ללא דורש' כפי שכונו – חקיקה שאם הייתה מתממשת עשויה הייתה להסיר את הצורך בחקירת ה – ICEP והייתה פותרת את המחלוקת בת שלושים השנה". דו"ח ICEP בעמ' 15. אכן, כדי לסכל חקיקה זאת איגוד הבנקים השווייצרים עודד את הבנקים השווייצרים לדחוק מספר נמוך של חשבונות במקרה משנת 1956. "תוצאה מזערית של חקירה" כך נכתב, "תתרום בוודאות לפתרון של העניין הזה [החקיקה המואצת] לטובתנו". ICEP בעמ' 90 (ציטוט של מכתב מאיגוד הבנקים השווייצרים לחברי המועצה ב 7 ליוני 1956).

"לסיכום, ברור כי תביעותיהם של ניצולי השואה נדחו בשם הסודיות הבנקאית..." דו"ח ברג'ייר בעמ' 455, או תוך הטעיה מכוונת בנוגע לקיומו של מידע, בשעה שהשמדת מסמכים מסיבית נמשכה לאורך יותר מחמישים שנה. לפיכך, ובהתאם לנסיבות שזכרו לעיל, ותוך שימוש בעקרונות הראיה במשפט האמריקאי שהיו חלים על תביעות ייצוגיות בנוגע לנכסים שהופקדו, לו הייתה התביעה הייצוגית נטענת בבית-המשפט, מסיק ה CRT חזקה שלילית כנגד הבנקים במקרים בהם ראיה דוקומנטרית הושמדה או שלא סופקה לאחראים על ניהול התביעות. ראה In re Holocaust Victim Asset Litig., 105 F. Supp.2d 139, 152 (E.D.N.Y. 2000); Reilly v. Natwest Markets Group, 181 F.3d 253, 266-68 (2d Cir. 1999); Kronisch v. United States, 150 F.3d 112, 126-28 (2d Cir. 1998).